

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 10. 1994, sp. zn. 6 A 149/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:6.A.149.1994.1

Číslo: 34/1996

Právní věta:

Domáhá-li se žalobce, aby soud zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, aniž by ve věci proběhlo řízení o řádném opravném prostředku před správním orgánem, musí se soud zabývat (ve smyslu ustanovení § 41 o.s.ř.) tím, zda je podání žalobce nepřijatelnou žalobou, o níž se řízení zastaví podle ustanovení § 250d odst. 3 o.s.ř., anebo zda je míněn řádný opravný prostředek ve správním řízení, který je třeba postoupit příslušnému správnímu orgánu k rozhodnutí o něm (§ 104 odst. 1 o.s.ř.).

Přitom soud přihlíží k obsahu podání, k včasnosti podání, k poučení, jež bylo dáno v rozhodnutí správního orgánu, i k dalším okolnostem případu.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 11.10.1994

Spisová značka: 6 A 149/94

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Podmínky řízení, Přezkum rozhodnutí jiných orgánů soudem, Řízení před soudem, Rozhodnutí správní

Předpisy: 99/1963 Sb. § 41

§ 104 odst. 1

§ 247 odst. 1

§ 247 odst. 2

§ 250d odst. 3

§ 250p

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se žalobou domáhal jednak a) zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 18. 5. 1994, kterým nebyla povolena obnova řízení ve věci určení povinné osoby k náhradám za živý a mrtvý inventář včetně zásob z usedlosti Š. v S.; b) zrušení rozhodnutí téhož úřadu ze dne 26. 10. 1992 v té části, kterou se určuje Zemědělské družstvo M. povinnou osobou k poskytnutí náhrady za odňatý živý a mrtvý inventář z uvedené usedlosti; a za c), aby soud určil, že povinnou osobou k

náhradě živého a mrtvého inventáře je „Pozemkový fond v P.“.

Ze správního spisu, který žalované ministerstvo soudu předložilo, vyplynulo, že rozhodnutím Ministerstva zemědělství – regionálního odboru ze dne 26. 10. 1992 bylo Zemědělské družstvo M. určeno povinnou osobou k navrácení živého a mrtvého inventáře a zásob z usedlosti Š. v S. Toto rozhodnutí bylo žalujícímu zemědělskému družstvu doručeno 2. 11. 1992 a nabylo právní moci.

Dne 26. 4. 1994 podal žalobce v této věci návrh na obnovu řízení, v němž poukazoval na to, že podle dodatečně zjištěného důkazního materiálu převzaly živý a mrtvý inventář a zásoby z usedlosti Š. v S. Čs. státní statky, národní podnik v P., a protože žalobce není jejich právním nástupcem, nemůže být uznán povinnou osobou ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. O tomto návrhu rozhodlo Ministerstvo zemědělství – územní odbor P. dne 18. 5. 1994 tak, že obnovu řízení nepovolilo. Žalobce byl poučen, že proti tomuto rozhodnutí může podat odvolání do 15 dnů ode dne oznámení prostřednictvím územního odboru Ministerstva zemědělství v P.

Vrchní soud v Praze svým usnesením řízení zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Ministerstvu zemědělství ČR – územnímu odboru v P.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 247 odst. 1 o. s. ř. se podle jednotlivých ustanovení hlavy druhé části páté občanského soudního řádu postupuje v případech, v nichž fyzická nebo právnická osoba tvrdí, že byla na svých právech zkrácena rozhodnutím správního orgánu, a žádá, aby soud přezkoumal zákonnost tohoto rozhodnutí. U rozhodnutí správního orgánu vydaného ve správním řízení je předpokladem postupu podle této hlavy (a tedy otázkou přípustnosti žaloby), aby šlo o rozhodnutí, jež po vyčerpání řádných opravných prostředků, které jsou pro ně připuštěny, nabylo právní moci (§ 247 odst. 2 o. s. ř.). Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí být podána do dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni. Zmeškání lhůty nelze prominout (§ 250b odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodnutím z 26. 10. 1992 bylo žalující zemědělské družstvo určeno povinnou osobou ve smyslu ustanovení § 20 zákona č. 229/1991 Sb. Proti tomuto rozhodnutí nepodalo opravný prostředek a toto rozhodnutí nabylo právní moci. Proti takovému rozhodnutí není správní žaloba přípustná, a to pro marné uplynutí lhůty stanovené v ustanovení § 250n odst. 1 o. s. ř. a také proto, že žalobce před podáním žaloby nevyčerpal opravné prostředky v řízení podle správního řádu (§ 247 odst. 2 o. s. ř.). Nezbylo tedy, než řízení o návrhu na zrušení takového rozhodnutí pro nepřipustnost zastavit s poukazem na ustanovení § 250d odst. 3 o. s. ř., podle něhož se řízení zastaví, jestliže žaloba byla podána opožděně a také proto, že směřuje proti rozhodnutí, které pro nevyužití opravného prostředku nemůže být soudem přezkoumáno.

V této souvislosti je nutno poznamenat, že platná právní úprava neumožňuje nepřipustnou žalobu odmítnout (a contrario § 250p o. s. ř.), ale řízení o takové žalobě je nutno zastavit.

Rozhodnutím žalovaného z 18. 5. 1994 nebyla povolena obnova řízení. Podle ustanovení § 63 odst. 1 správního řádu (zákona č. 71/1967 Sb.) obnovu řízení povolí na návrh účastníka řízení nebo nařídí správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Proti rozhodnutí o obnově řízení lze podat odvolání ve smyslu § 63 odst. 5 správního řádu. Tohoto opravného prostředku sice žalobce využil, nesprávně jej však označil jako „návrh na přezkoumání rozhodnutí“ žalovaného a adresoval jej soudu.

Soud se ohledně tohoto druhého návrhu musel zabývat otázkou, zda jde o nepřipustnou žalobu (§ 247 odst. 1 a 2 o. s. ř.), o níž by mělo být řízení zastaveno, anebo zda jde o jiný procesní úkon,

zejména o odvolání (rozklad) proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Podle ustanovení § 41 odst. 2 o. s. ř. posuzuje soud každý procesní úkon podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen. V tomto případě soud zjistil, že žalobce byl správním orgánem poučen o možnosti podat odvolání proti rozhodnutí do 15 dnů ode dne oznámení, prostřednictvím územního odboru žalovaného. Poučení již neobsahuje údaj o tom, kdo má o odvolání rozhodnout; navíc je poučení zavádějící v tom, že tu ve skutečnosti o odvolání (§ 53 zákona č. 71/1967 Sb.) nejde; zákon umožňuje proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy podat rozklad (§ 61 zákona č. 71/1967 Sb.). Dále je zřejmé, že žalobce své podání, adresované soudu, předložil prostřednictvím správního orgánu, a to tak, že zachoval lhůtu 15 dnů, požadovanou pro rozklad v řízení správním. Ze všech těchto důvodů soud dospěl k závěru, že podání není podle svého obsahu nepřipustnou žalobou, ale je rozkladem ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., adresovaným nesprávně soudu. Rozhodování o rozkladu nepatří do pravomoci soudu, ale do pravomoci vedoucího ústředního orgánu státní správy. Proto soud pro nedostatek své pravomoci řízení zastavil, a to podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř., s tím, že po právní moci tohoto rozhodnutí bude věc postoupena ministru zemědělství (prostřednictvím územního odboru, který v řízení musí provést další úkony podle § 56 zákona č. 71/1967 Sb.).

Třetí částí žalobního návrhu (pod c/) se žalobce domáhá, aby soud určil povinnou osobou k poskytnutí náhrady živého a mrtvého inventáře (§ 20 zákona č. 229/1991 Sb.) Pozemkový fond v P. Ani v tomto případě není dána pravomoc soudu. O určení povinné osoby rozhoduje Ministerstvo zemědělství (§ 9 zákona č. 243/1992 Sb.; srov. také § 20 odst. 7 zákona č. 229/1991 Sb.). Navíc, jak je z obsahu spisu patrné, žalobce zjevně zaměnil návrh na rozhodnutí o povinné osobě se svým procesním stanoviskem, které uplatňuje v řízení o obnově; o určení povinné osoby bylo – jak shora uvedeno – již pravomocně rozhodnuto v roce 1992; bez zrušení tohoto rozhodnutí (např. právě obnovou řízení podle správního řádu) o ní nelze jednat znovu. Z uvedených důvodů ani v tomto případě není v pravomoci soudu o návrhu jakkoli, tedy ani procesně, rozhodnout; to přísluší ze zákona Ministerstvu zemědělství. Proto i v tomto případě soud řízení zastavil podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena žalovanému ministerstvu.